

Actions for Waters from Source to Sea

Temmesjoen kehittämisalue

Valuma-aluekoordinaattorin työ käytännössä

Mari Lakela
Valuma-aluekoordinaattori, ACWA LIFE

Temmesjoki / Liminka & Tyrnävä
Luontokunnat, 15.9.2026

LIFE24-IPE-FI-ACWA LIFE

Euroopan unionin osarahoittama. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet kuuluvat kuitenkin ainoastaan kirjoittajille eivätkä välttämättä heijasta Euroopan unionin tai CINEAn kantoja. Euroopan unionia tai myöntävää viranomaista ei voida pitää niistä vastuussa.

Kehittämisalueet

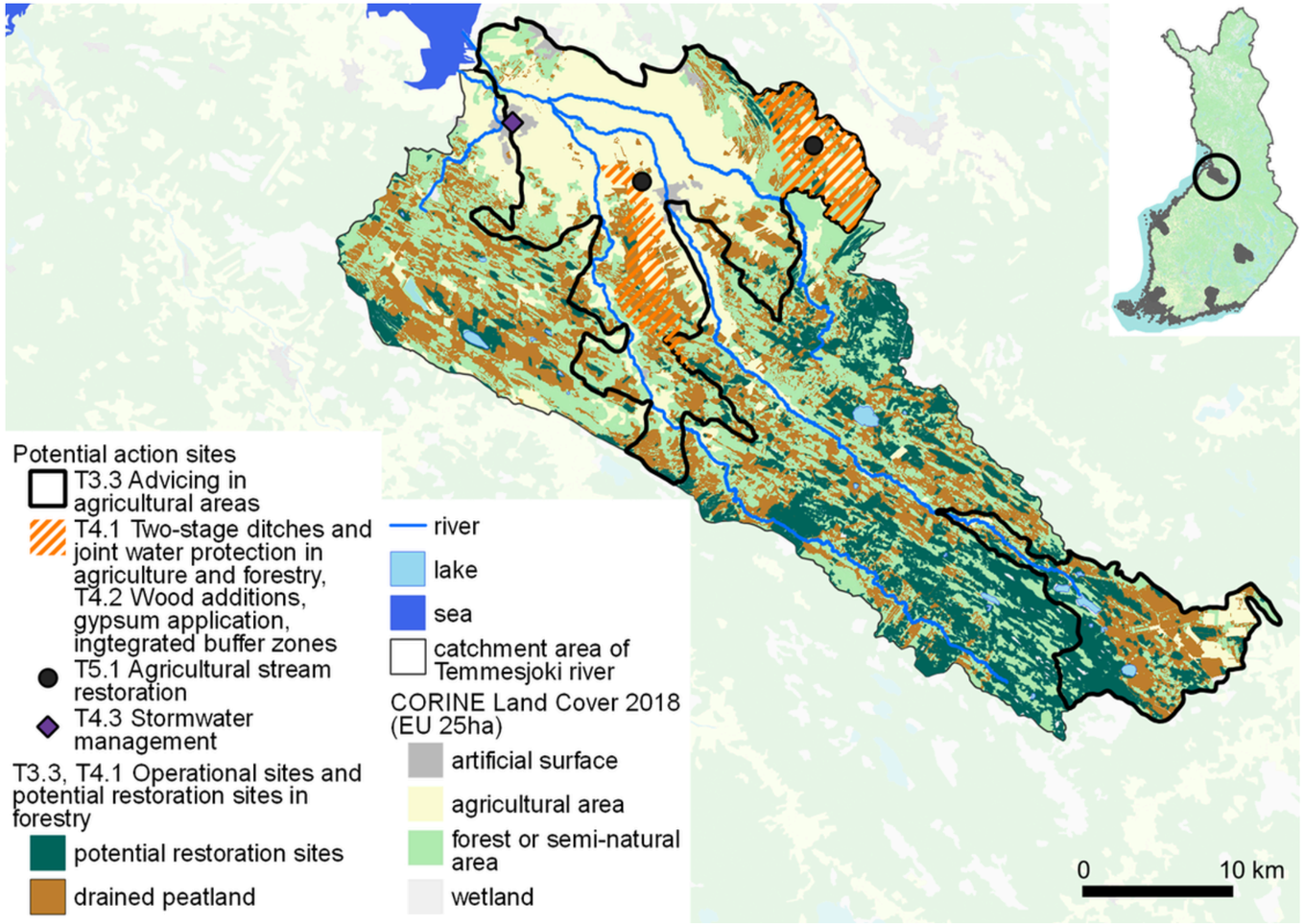
- Viisi kehittämisaluetta – yhteinen tavoite
  - **Temmesjoki**
  - Porvoonjoki
  - Mynälahti
  - Laihianjoki
  - Virtasalmi-Joroinen
- Kehittämisalueilla etsitään ratkaisuja erilaisiin vesienhoidon haasteisiin
- Alueilla saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää valtakunnallisesti

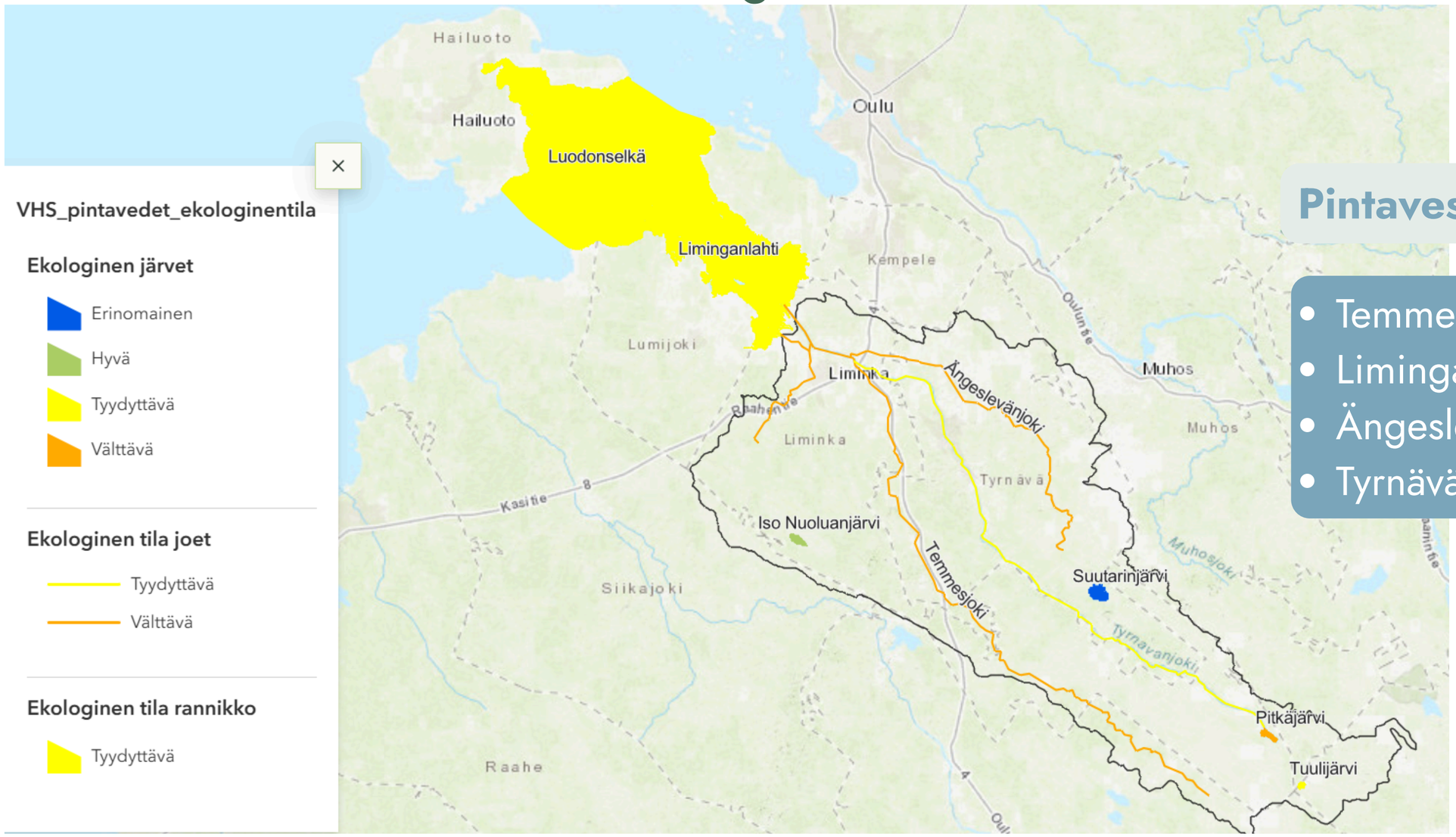
SOURCE TO SEA · ACWA LIFE · FROM
Life
Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
Liminka
Tyrnävä

Temmesjoen kehittämisalue

- vesistöalueen pinta-ala noin 1 181 km^2
- Temmesjoen pituus noin 80 km
- saa alkunsa Siikalatvan Viirinevalta
- virtaa Tyrnävän ja Limingan kautta Liminganlahteen/Perämereen
    - Liminganlahti Natura 2000 -alue ja yksi Euroopan tärkeimmistä lintuvesistä
- Temmesjoki, Tyrnävänjoki, Ängeslevänjoki ja Liminganjoki sekä niiden lukuisat sivu-uomat muodostavat laajan vesistöverkoston

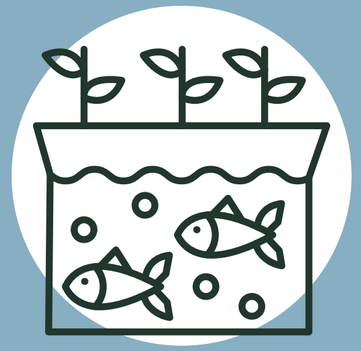
Vesistön tila Temmesjoella

Pintavesien tila

- Temmesjoki – välttävä
- Liminganjoki – välttävä
- Ängeslevänjoki – välttävä
- Tyrnävänjoki – tyydyttävä

Mistä haasteet johtuvat?

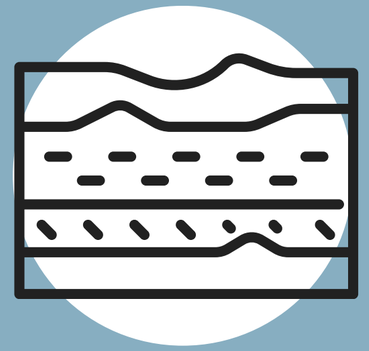
VESISTÖJEN REHEVÖITYMINEN

Maa-ja metsätalous:
ravinteet ja kiintoaineet

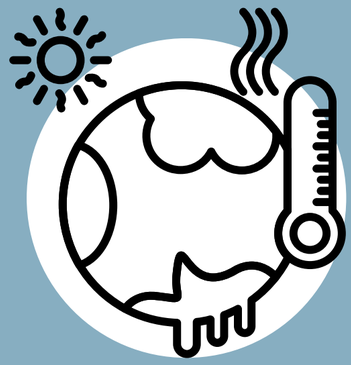
MAANKÄYTTÖ

Hulevedet,
haja-asutuksen jätevedet

HAPPAMAT SULFAATTIMAAT

Happamoittaa vesistön, suuret metallipitoisuudet, sameus

ILMASTON-MUUTOS

Sään ääri-ilmiöt, tulvat ja kuivuus, muuttuva vesitalous

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

Liminka

Tyrnävä

Euroopan unionin osarahoittama

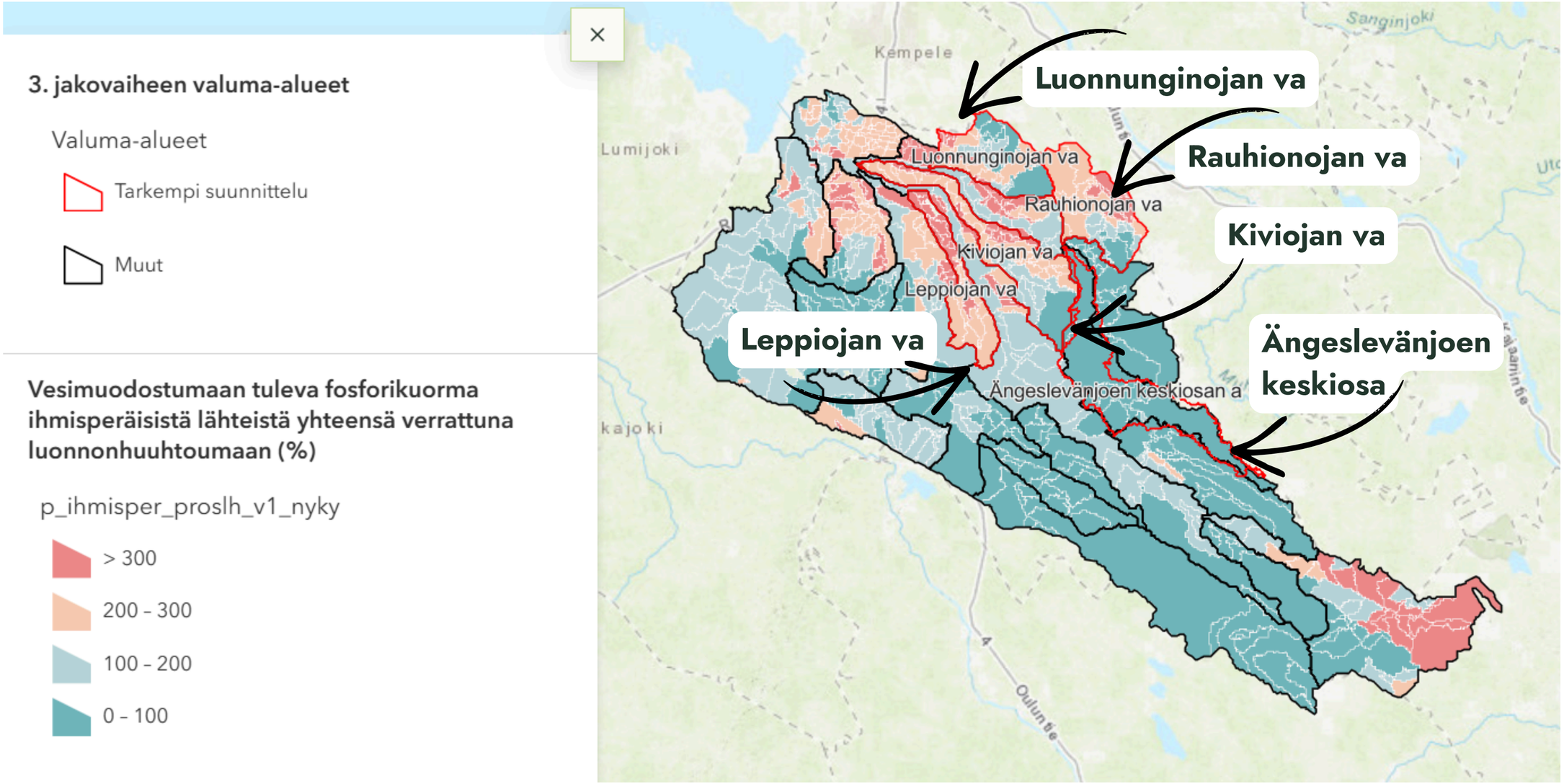
Elinvoimakeskus

Katse valuma-alueille

Kaikki valuma-alueella vallitsevat ratkaisut vaikuttavat alapuolisiin vesistöihin.

Temmesjoen valuma-alueen intensiivialueet

Intensiivialueilla tarkastelu viedään valuma-aluetasolla pienemmälle mittakaavalle.

Havaintoja Temmesjoelta

Rehevät, umpeutuneet uomat

Eroosio, maaperän ongelmat

Kuivuneet uomat

Veden väri/ sameus

Pohjaliete

Haitalliset vieraslajit vesistöjen varrella

FROM SOURCE TO SEA · ACWA LIFE · FROM SOURCE TO SEA

Euroopan unionin osarahoittama

Life

Elinvoimakeskus

Liminka

Tyrnävä

Vesiensuojelun toimenpiteitä

Mitä Temmesjoella tehdään?

Vesienhallinta

Kosteikot, kaksitasouomat, luonnonmukaiset vesienpidätysratkaisut

Vesistöjen kunnostus

Jokien ja purojen kunnostukset, uomien ennallistaminen, olemassa olevien kosteikkojen kunnostus

Maa- ja metsätalouden ratkaisut

Vesienhallinta, vesiensuojelurakenteet ja muut maa- ja metsätalouden ratkaisut

Paikalliset kehittämiskohteet

Toimenpiteet suunnitellaan yhdessä maanomistajien ja paikallisten toimijoiden kanssa

Euroopan unionin osarahoittama

Tavoitteena on saada valuma-alueen tieto, ihmiset ja toimenpiteet kohtaamaan.

VALUMA-ALUE-KOORDINAATTORIN ROOLI

1.

Kokoaa toimijat yhteen ja edistää tiedonvaihtoa eri sektoreiden välillä.

2.

Etsii ja kokoaa tietoa valuma-alueen haasteista, tarpeista ja mahdollisista toimenpidekohteista.

3.

Auttaa viemään vesiensuojelutoimenpiteitä ideasta suunnitteluun ja toteutukseen

4.

Tarjoaa neuvontaa, suunnitteluapua ja tukea rahoituksen hakemiseen.

Euroopan unionin osarahoittama

Kiitos!

Mari Lakela
valuma-aluekoordinaattori | ACWA LIFE
mari.lakela@liminka.fi
040-1416942

Lisää hankkeesta nettisivulla:

www.elinvoimakeskus.fi/acwa-life

Euroopan unionin osarahoittama